

HỘI NGHỊ - HỘI THẢO

HỘI THẢO KHOA HỌC VỀ AN NINH CON NGƯỜI

Trong hai ngày 30 và 31 tháng 7 năm 2002 tại Hà Nội, Học viện quan hệ quốc tế, Bộ Ngoại giao đã tổ chức *Hội thảo khoa học về an ninh con người*. Đây là hội thảo cấp quốc gia với sự tài trợ của Quỹ SIDA, Thụy Điển. Tham gia hội thảo có các đại biểu là các nhà nghiên cứu khoa học, các giảng viên đại học, các cán bộ làm công tác thực tiễn đến từ nhiều cơ quan, ban, ngành, viện nghiên cứu và trường đại học trong cả nước.

Hội thảo đã tập trung thảo luận một số vấn đề cơ bản của an ninh con người. Đó là: các khái niệm về an ninh con người; các cách tiếp cận vấn đề an ninh con người; vai trò của Nhà nước, các tổ chức xã hội và các cơ chế quốc tế trong việc đảm bảo an ninh con người; vấn đề an ninh con người ở Việt Nam hiện nay.

Khi đề cập tới khái niệm an ninh con người, các đại biểu đã tập trung phân tích khái niệm an ninh con người của UNDP. Theo đó, *an ninh con người là sự an toàn của con người trước những đe dọa thường xuyên như đói nghèo, bệnh tật, áp bức và trước những sự cố bất ngờ, bất lợi trong đời sống hàng ngày. Theo UNDP, liên quan đến an ninh con người có 7 lĩnh vực: an ninh kinh tế, an ninh lương thực, an ninh sức khỏe, an ninh môi trường, an ninh cá nhân, an ninh cộng đồng, an ninh chính trị.*

Bên cạnh khái niệm của UNDP, các đại biểu còn đề cập tới quan điểm của một số nước, tổ chức quốc tế và cá nhân về an ninh con người: Đó là quan điểm của Canada, Na Uy, Ấn Độ, Nhật Bản, Nga, ASEAN, Tổng thư kí Liên Hợp Quốc Kofi Annan, v.v... Nhìn chung, cho đến nay trên thế giới vẫn chưa có được một khái niệm thống nhất về an ninh con người. Xuất phát từ những hoàn cảnh thực tiễn khác nhau, các nước đặt ra các tiêu chí khác nhau về an ninh con người. Xuất phát từ tình hình đó các đại biểu tham gia hội

thảo đã nhất trí cho rằng việc nghiên cứu vấn đề an ninh con người là rất cần thiết đối với Việt Nam trong giai đoạn hiện nay do nhiều lí do. *Thứ nhất*, hiện nay trên thế giới cũng như trong khu vực vấn đề an ninh con người được các nước, các tổ chức quốc tế đề cập tới ngày một nhiều, nếu chúng ta không chủ động nghiên cứu thấu đáo vấn đề này thì không thể kịp thời đối phó với những tình huống phức tạp liên quan đến an ninh con người xảy ra trong tương lai. *Thứ hai*, mối quan hệ mật thiết giữa an ninh con người với nhân quyền và chủ quyền quốc gia là những vấn đề nhạy cảm đã và vẫn đang nóng bỏng trong quan hệ quốc tế. Điều này cho thấy tầm quan trọng của vấn đề an ninh con người. *Cuối cùng*, với việc bắt tay vào xem xét nghiêm túc vấn đề này, chúng ta sẽ có thể chủ động đưa ra và bảo vệ quan điểm của mình về an ninh con người thông qua việc tìm hiểu các tương đồng và dị biệt trong quan điểm của Việt Nam và các nước khác.

Xuất phát từ những lí do trên, các đại biểu nhất trí cần thảo luận và đưa ra một khái niệm về an ninh con người của Việt Nam làm cơ sở cho các nghiên cứu tiếp theo, góp tiếng nói của chúng ta trên trường quốc tế về vấn đề này. Một số đại biểu tham gia hội thảo đã bước đầu chủ động nêu lên các định nghĩa của mình về an ninh con người. Để có được tiếng nói thống nhất, cần có sự nghiên cứu và trao đổi kĩ hơn trong các cuộc gặp gỡ tiếp theo.

Bên cạnh các nội dung về an ninh con người đã được UNDP và nhiều nước khác đề cập đến, các học giả Việt Nam tập trung nhiều vào hai khía cạnh chưa được đề cập tới là: *Dân tộc - tôn giáo và văn hoá*. Nhiều ý kiến cho rằng đây là hai vấn đề bức xúc liên quan đến an ninh con người cần có hướng giải quyết đúng đắn, nhất là trong tình hình diễn biến rất phức tạp của thế giới hiện nay.

Hội thảo cũng dành thời gian thảo luận những đề xuất cụ thể nhằm đảm bảo an ninh con người ở Việt Nam, trong đó ngoài việc nhấn mạnh vai trò quan trọng của Nhà nước, cũng nên chú trọng đến hoạt động của các tổ chức xã hội và ý thức công dân của mỗi cá nhân trong cộng đồng.

PV.